

Áldás – az élet kincse

Az alábbi tapasztalatot papi szolgálatom legelején szereztem, de mindmáig fontos és aktuális maradt számomra.

Hazámban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, a Csumbe egyházmegyében történt, 1981-ben – amikor éppen két éve voltam pap. Egy napon fölkerestem egy protestáns missziót, mintegy 12 kilométerre a munkahelyemtől, Modjától. Visszautazás közben, körülbelül félúton megláttam egy idős asszonyt, aki nagy faládát cipelt a hátán, mégpedig elviselhetetlen hőségben – 40 fok körül lehetett.

Részvétellel voltam iránta, és elhatároztam, hogy elviszem az autómmal. Tehát megálltam mellette, ő azonban továbbment anélkül, hogy ügyet vetett volna rám. Ez teljesen normális – hiszen egyetlen autótulajdonos sem aggódik gyalogosok miatt, különösen akkor nem, ha egy szegény asszonyról van szó, aki épp hazatér a földjéről. Tehát odakiáltottam neki: „Madame, én ön miatt álltam meg!” Így felelt: „Miattam? Valami probléma van?” Azt mondtam: „Nem, semmi probléma. De szálljon csak be az autómba!” Bizalmatlan volt. Biztosítottam őt arról, hogy pap vagyok, és csak segíteni akarok neki. Erre megkérdezte: „El akar vinni engem a koszos holmimmal együtt?” Azt mondtam: „Igen, az egész cókómok-jával együtt.” Segítettem neki beszállni, és aztán anélkül tettük meg a hátralévő hat kilométert, hogy

egyetlen szót is váltottunk volna egymással. De magamban nagyon sajnáltam, hogy semmi pénz nincs nálam, hogy neki adhassam – annyira sajnáltam őt.

Amikor végül megérkeztünk, megálltam, és segitettem neki a kiszállásban. Már ismét be akartam szállni, amikor azt mondta: „Fiam, ne menj még! Gyere közelebb, hogy megáldhassalak!” Fontolgtatás nélkül engedelmeskedtem, lehajoltam hozzá, és ő áldást mondott rám.

Teljesen boldog voltam, és ugyanakkor nagy zavarban. Boldog, mivel éreztem, hogy ez az asszony valami nagyon értékeset és sokkal magasabban állót adott azért a kicsi szolgálatért, amit nyújtottam neki. Zavarban, mivel egyáltalán semmit sem vártam ettől a szegény asszonytól, legfeljebb talán udvarias köszönetet.

E találkozás következtében sok mindent fölfedeztem:

– Egy szegény fölmérhetetlenül gazdag lehet.

– Egy szegény valami nagyon értékeset rejthet.

– Ez a szegény asszony az egyszerű társadalmi dimenzióból a sokkal magasabb spirituális dimenzióba emelte a gesztusomat.

– Minden ember figyelmet érdemel, még akkor is, ha nincs rajta semmi vonzó.

– Az a szolgálat, amit másoknak nyújtunk, közelebb hoz minket egymáshoz. „Fiamnak” nevezett – valóban örökbe fogadott engem.

– És végül: Nem Isten rejtőzik-e a szegények mögött? Ki ez az asszony? Egy ember, mint te meg én? Vagy egy angyal? Vagy talán maga Jézus?

Mindenesetre ez az asszony meghatározta az életemet – az egész életemet! Valahányszor lélekben föllevenitem a jelenetet, olyan érzésem van, mintha ma történe. Úgy érzem, hogy áldása még mindig kísér engem.

Megpróbáltam ezt az asszonyt újból megtalálni, de hiába. Nem tudtam sem a nevét, sem a címét. Még az arca sem él határozottan az emlékezetemben – semmi figyelemreméltó nem volt rajta. Szerettem volna viszontlátni, hogy még egyszer valamilyen szolgálatot tehessek neki, ha erre alkalmat adna nekem – de ah...

Igen, ezt az áldást, ezt kaptam csekély szolgálatomért.

Ez a találkozás döntővé vált számomra a szegények és mindazok szolgálatában, akiknek valamilyen nehézségük van. Ez a találkozás fedeztette föl velem mások szolgálatának értelmét és mélységét. Ezért aztán későbbi európai tanulmányi éveim is igen hosszúak voltak számomra – mert sürgősnek éreztem, hogy visszatérjek egyházmegyémbé, és folytassam missziómat.

Victor Lotola

Forrás: Francesco, 2017. Advent

Az áldás parancs

„...arra hívatatok el, hogy áldást örököljetek” (1Pét 3,9)

Vannak két lábon járó átkok. Ilyen a szemközti szomszéd skizofrén lánya. Azokon a napokon – és ezeknek se szeri, se száma –, amelyeken elgurul a gyógyszer, és a csatornában szivódik fel, egész nap üvöltözik, artikulátlán hangon, eltorzult arccal rikácsol. Mindezt nem otthon teszi, hanem kinn az udvaron, lehetőleg olyan helyen, hogy minél több szomszéd nyugalmát zavarja. Nem venném magnóra, mit gondol ilyenkor az éjszakai műszakból hazaért, hullafáradt munkásember, akit minduntalan felriaszt

álmából. Csak az Úr Isten a megszámlálója azoknak a sóhajoknak, amelyek a földszinti özvegyasszonyból szállnak az égre, akinek az ablakpárkányára teszi kifogyhatatlan kávéját és cigarettáját, és onnan üvöltözik mobilján valakivel, aki valószínűleg már régen nincsen vonalban. Mert azok mi vagyunk, különösen nyáron. Persze, neki papírja van arról, hogy bolond, s nincs más hátra, mint hogy a környezete, ha átkozódva, hát átkozódva, de cipelje ezt a terhet. Hosszan fogalmazhatom egy átkos élet mi-

benlétét, aminek nincs is vége. Még meg sem említettem a részeges apát, a férjét megcsaló adminisztrátornőt, a menyét kikészítő anyóst, és a felnőtt gyermekének parancsolgató apát vagy a csekély örökséget elpereskedő gyerekeket. Bőséges a mintatára a még csak el sem rejtőzködő átok-életűeknek.

De vannak született áldások, akiknél a tekintetünk önkéntelenül is angyszárnyak után kutat, mert ezek a lények olyan kedvesek, segítőkészek, egyszóval angyaliak. Egy édesanyának lelki mélyrepülést

okozott a lánya elköltözése. Másik városba ment egyetemre, s ezt ő szabályosan meggyászolta. Mert ez a gyermek születése pillanatától fogva az ő számára semmihez nem hasonlítható áldás volt. Más anya alig várja, hogy a csecsemője elszunyadjon, hogy végezhesse a munkáját. Vele ezt fordítva történt: leste, mikor ébred már föl a gyermeke, hogy gyönyörködhesse benne, hogy foglalkozhasson vele. Nincs az a szerelem, amely hasonlítható ahhoz az örömhöz, amit a vele eltöltött idő jelentett az anyának.

Ha elfogadjuk, hogy vannak született áldások és két lábon járó bosszúságok, akkor itt a nagy kérdés: Átjárható-e a két tábor? Atokgyakornokokból hogyan válhatunk áldás-központú vagy egyszerűen csak áldott életűekké? S ha lehetséges a táborváltás, akkor vajon az csak negatív irányban történhet? A mitológia gazdag tára az angyali aláhullásoknak. Lucifer státuszát is ismerjük: bukott angyal. Egyszerűen azzal tisztában vagyunk, hogy különös becsben kell tartani az angyallá sikeredetteket, hogy ne túl gyorsan kelljen csalódnunk bennük, de a nagy kérdés az, hogy átjárható-e a két tábor mindkét oldalról. Kifényesedhetnek-e a besötétedett életűek?

Vagy egyszerűen lehetnek-e ők is tagjai a sűrű többségnek? Hogy ne mondjam: Megjavulhatnak-e?

Péter apostol szerint az átjárás az átokból az áldásba lehet akár egy mondat is, amely besötétített szívünkben Igévé fényesedik. Szerinte ugyanis létezik egy túlnani hagyatéki tárgyalás, amelyre mi is hivatalosak vagyunk. Ahol tetszik, nem tetszik, ránk is vár egy örökség. Ez nem a vér szerinti, a szüleinktől kapott átkos hagyatéki, nem a tagjainkba írott ellenerő, amely szüntelenül szembeszáll Isten akaratával, hanem a nevünkre letétbe helyezett áldáscsomag. Nem rózsaszínbe burkolt, „mindig minden oké”, nem a könnyű élet és a sikerhalmaz. Nem, ez másvalami. Áldástudat. Amint hozzáférünk, rögvest örökségűtközetek színterévé válik az életünk. Melyik az erősebb? Az atyáktól örökölt, vér szerinti átkos, vagy az áldás-elhivatás? Az, amikor rendelkezünk valamiféle olyan felülről ihletett belső képpel, hogy a végén majd jóra jönnek ki a dolgaink, még akkor is, ha pillanatnyilag még a mélységeik alját sem látjuk. Az áldástudat nem mindig képes kikerülni a bajt, sőt olykor éppen hitünk miatt kerülünk bele. Mégis, valamilyen titkos módon éppen a nehézségeink közepette tehetünk

szert erre a túlnani erőre. Az áldástudat többnyire keresztút. A velem vándorló „túlnani” mássága miatti szenvedés. Egyfajta transzcendens egyeztetési kényszer. A „mindazonáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom” alázata. De ez egyben egyfajta áldás-jogosultságot is jelent.

Jóllehet nem vagyunk angyalok, és nem is hiszünk a fekete-fehér világban, mint áldástudatúak mégis képesek vagyunk a fényességet is meglátni, akár a tapintható sötétségben is. Sőt, nehézségeink közepette még akár másoknak is kölcsönözhetünk mennyei örökségünkből. Mert ilyesmire nem pénzért lehet hozzáférni. De az Igéből kapható és adható. Lehet bátorságunk ezzel a portékával még akár a két lábon járó átkokat is megkönyvékezni. S de jó, hogy nemcsak az átok fog, hanem legalább annyira rabul ejtethet az áldás is. Különösen, ha péteri hivatástudattal osztjuk!

Most pedig itt az idő tükörbe nézni! Vajon nem éppen én hallgatom el a mentálisan zavart szomszéd, a csalfa adminisztrátornő s a részeges apa elől, hogy áldásörökös? Vagy rájuk már nem futja az áldástudatomból? Hiszek, Uram, de légy segítségül az én hitetlenségemben!

Vörös Éva

Gyógyító rituálék

JOBB KEZEM NAGYUJJA megérinti a velem szemben álló férfi homlokát. Egészen lassan vonalat húzok a hajtövéstől az orrgyökéig. Aztán ismét a homlokára helyezem az ujjamat, és rövid vízszintes vonalat húzok a homlokráncai mentén. A férfi, akit így megáldottam, komoly, fáradt szemmel tekint rám, és néma bólintással mond köszönetet. Azután maga is fölemeli a kezét, és nekem is keresztet rajzol a homlokomra.

Könnyek szöknek a szemembe. És tulajdonképpen nem is tudom, miért.

A münsterschwarzach-i bencés apátság hétvégi szemináriumán vagyunk, amelynek témája: „gyógyító rituálék”. Az ismert spirituális író, *Anselm Grün* bencés páter vezeti. „Ezen a tanfolyamon személyes rituáléinkat akarjuk szemügyre venni, és be akarunk gyakorolni néhány rituálét”, állt a kiírásban. „A rituálék olyan szent időt teremtenek, amelyet rajtunk kívül más nem vehet

igénybe. Egyedül a Szent képes gyógyítani, mondják a görögök.”

Talán valamivel többet vártam egy „gyógyító rituálétól”, mint egy ilyen egyszerű kis keresztjelet a homlokon, amelyet gyerekkorom katolikus falusi környezetéből ismerlek. Titokban valami látványosabbat képzeltem el: talán dobolási rítust, amely elűzi a sötét gondolatokat, padlódöngölő körtáncot a szorongás elhárítására, vagy nagy, ropogó tüzet, amely új életenergiává változtatja a gondokat.

A szakállas bencés páter azonban mindenekelőtt hagyományos keresztény szokásokat kelt életre ezen a tanfolyamon: olyan napi rituálékat, mint az asztali imádság és az esti áldás, olyan éves rituálékat, mint a Húsvét előtt böjtölés vagy az adventi koszorú gyertyái, a szentségek közül a keresztséget, az esketést és a beteges kenetét. Csupa „szakállas történet”, mondhatnánk. De most csodálkozom, hogy mennyire megérintenek.

„A rituálék mindig súlyosak”, magyarázza Anselm Grün. „Keresztet vetünk, meggyújtunk egy gyertyát, vizet öntünk, kézrátételt végzünk. Megérintünk valakit vagy alakítunk valamit. A rituálék érezhető megbizonyosodások arról, hogy életünk sikerül, szent helyeket és időket teremtenek, meg akarják nyitni a mennyet, és be akarják hozni azt a hétköznapjainkba.”

Súlyos. Talán ez az, ami oly váratlanul megindítóvá teszi számomra ezt a kis rítust, a kereszttrajzolást a homlokomra. Egy nagyon egyszerű, de figyelmes cselekvés, amely egy másik dimenzió ígértét rejti magában. Teljesen pátoszmentesen, szólanul és komolyan.

Anselm Grün is tudja, hogy a keresztény rituálékat manapság már nemigen tartják hatékonynak az emberek. E régi szimbolikus cselekmények közül sokat „ódivatúnak, nosztalgikusnak vagy konzervatívnak” érznek, mondja a szemináriumon résztvevők társaságának.